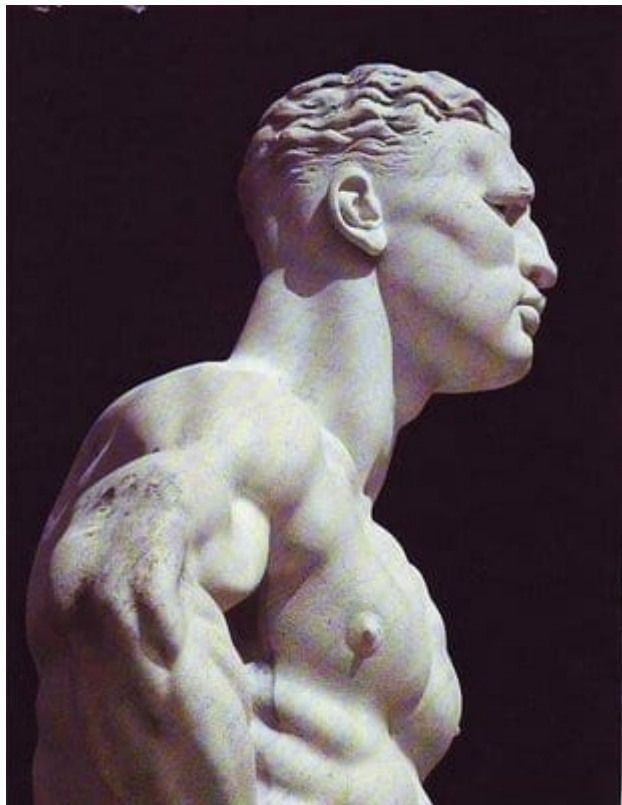

Autor: Maurice Bardèche

*Při příležitosti výročí úmrtí Maurice Bardècheho přinášíme závěrečný díl třídílné minisérie, první část naleznete **zde**, druhou **zde**.*

Účelem fašistického státu je formovat lidi podle určitého modelu. Na rozdíl od demokratických států se ty fašistické nezdráhají učit také morálku. Vůli a energii národa totiž fašisté považují za ten vůbec nejvzácnější národní kapitál. Proto pokládají podporu oněch kolektivních vlastností, jež dávají národu tvar a chrání jeho energii, za svou nejvyšší prioritu. Snaží se tak rozvíjet národní vlastnosti jako kázeň, láska k pořádku a práci či smysl pro povinnost a čest. V praktickém prostředí každodenních úkolů se tyto národní morální zásady projevují smyslem pro zodpovědnost, solidaritou, povědomím o povinnostech velení a pocitu uspokojení se s přijatým řádem a důležitým úkolem.

Toto cítění se však neučí ve školách pomocí hesel napsaných na tabuli. Má-li jej výchova v dítěti probudit, režim sám ho pak dále musí rozvíjet v mužích – spravedlivostí dělení národního důchodu, svým příkladem i úkoly, jež stanovuje.

Kázeň nepřichází sama od sebe mávnutím kouzelného proutku nebo v reakci na nějaké přepjaté vystoupení či projev: je to doklad úcty lidí ke svému vedení – a režim si tuto úctu musí každodenně znovu vysluhovat vážností svých činů a upřímností své lásky k vlasti.

Národní disciplína je zbraní, jejíž vykování se podobání disciplíně vojska – a tento poklad je třeba pozorně střežit. Především se ale jedná o odměnu pro ty, kdo se plně oddají svému dílu a stávají se tak příkladným ztělesněním odvahy, nezištnosti a poctivosti.

Takto soudržná národní vůle je ovšem možná jedině v čisté zemi. Nikomu by na cti, poctivosti a morálním zdraví nemělo záležet víc než autoritářskému režimu, který musí v tomto ohledu být ke svým vlastním představitelům zcela nekompromisní. V minulosti jsme to ne vždy úplně chápali – to ale lze říci i o mnoha jiných věcech. Takováto sebekázeň je totiž to jediné, co může ospravedlnit disciplínu vyžadovanou po ostatních.

Politika čistoty je ale mnohem více než to – znamená i systematické odstraňování všeho, co bere odvalu, špiní a znechucuje. Nemám teď na mysli pornografické časopisy, jejichž zákaz podle křesťanů a moralistů spasí národ. Hovořím především o jmění nabytém bez práce, nezaslouženém úspěchu, arogantních šejdířích a mizerech, tedy podívané demoralizující a škodlivé nekonečně více než oblé pozadí dívky na obálce. Nechci vládu zidealizované Ctnosti, tím méně plytkého moralismu, ale přijde mi očividné, že člověk nemůže s plnou vážností vyžadovat po lidech lásku ke své práci, aniž by nejprve neodstranil ze společenského oběhu ty, kteří způsobem svého obohacování na naši práci i svědomí plivou.

Fašismus nepřichází jen s vlastním obrazem národa, ale také člověka. Nade všechny ostatní si cení některých lidských vlastností, protože právě ony podle všeho dodávají sílu a trvalost státu i smysl životům jednotlivců. Jde o vlastnosti odpradávně vyžadované od mužů, kteří se účastnili obtížných a nebezpečných podniků: odvahy, kázeň, duch sebeobětování, energičnost – ctnosti vojáka v boji, průzkumníka či námořníka na rozbouřeném moři. Jsou to vlastnosti příznačně vojácké a tak říkajíc animální: připomínají nám, že prvotním úkolem muže je ochraňovat a podmaňovat – posláním, na něž díky družnému a mírumilovnému životu ve městech zapomínáme, ale probouzí se v nás při prvním náznaku nebezpečí a v každé obtížné situaci, kdy se člověk znovu musí postavit přirozeným protivěm: v bouři, pohromě či na poušti.

Živočišné lidské vlastnosti pomohly zplodit i další, od nich neoddělitelné – náležejí totiž k v nebezpečí vytvořenému kodexu cti: věrnost, oddanost, soudržnost, nezištnost. Právě ty vždy byly základem vztahů mezi muži, dokonce i v hodině nejistoty a opuštění. Zakládají systém vzájemných závazků, díky nimž mohou vůbec lidské skupiny žít. Zbytek morálky pak už není ničím jiným než řadou aplikací, jež se vždy liší podle času a místa.

Tyto takříkajíc *funkční* vlastnosti, pro fašistický sen naprosto zásadní, obratem plodí další vlastnosti, jež jsou jejich zdokonalením, a které se s dostatkem času a prostoru vždy samy stanou nezastupitelnými, s tím jak si díky nim lidský tvor stále lépe uvědomuje, kým je a jakou má vlastně hodnotu. Tyto kvality jsou přepychem, který si při vytváření své struktury a hierarchie dopřávají vojenské společnosti. Patří mezi ně hrdost, zásadovost slibů, štědrost, respekt k chrabrému protivníkovi, ochrana slabých a bezbranných, opovržení lháři a úcta k těm, kdo bojují čestně.

Tyto občanské ctnosti dosud vyvolávají kradmé bušení srdce, když i naše dekadentní města

ctí ty, kteří kdysi učinili boj a mužnost svým povoláním. Vyskytovaly se ve vojenských i náboženských řádech, mezi saracénskými vládci i samuraji a u kořene dávají vzniknout jedinému kodexu, který vojenské společnosti v duchu svého poslání uznávaly jako nezbytnou součást vojácké cti.

Slýcháváme, že z válečníků-mnichů se později stali násilníci a sodomité, loupeživí rytíři a krvelační vladaři. Kdy ale bohatství a především moc nepůsobily svým rozkladným vlivem? Důležitý je ideál. A toto nádherné lidské zvíře, toto zdravé lidské zvíře snilo sen o fašismu.

Jistě není radostné, že bláto války jej změnilo takřka k nepoznání, že ho zběsilost války zahladila jako sochu v poušti, bičovanou vichry pomsty a nenávisti. Neříkám tak „toto bylo“, ale „toto mohlo být a někde také bylo“. Toto je fašistický sen, sen v srdcích hrstky.

Kvůli porážce fašismu bychom neměli zapomínat, že tento obraz existuje, neztrácí na své velkoleposti a že jej mohou znovu nalézt i jiní, byť třeba pod jinými jmény. Samotné označení fašismus jistě bude skomírat pod tíhou lží, ztracené na stínovém moři sevřeném zlovolnou mlhou. Ale co na tom záleží? Všichni víme, že spartský řád, Spartán, zůstane jedinou záštitou, až před Západem povstane přízrak smrti. Lenin předpověděl, že fašismus bude poslední formou a úkrytem, do něhož se uchýlí společnosti, jež se nepoddají komunistické diktatuře bez boje. Jestliže Západ skutečně pozbyl veškerou sílu a připomíná tak topícího se starce, nemůžeme pro něj už vykonat nic. Pokud ale povstane na svou obranu, Leninovo proroctví se naplní. Pod jiným jménem, s odlišnou tvář a nepochybně bez jakéhokoliv ožívování minulosti, v podobě dítěte, jež nepoznáváme, se hlava mladé Medúzy, spartský řád obrodí: a paradoxně bude zcela nepochybně poslední obranou linií Svobody a dobrého života.

„Fašistický sen“ je třetí a závěrečnou částí díla Maurice Bardècheho *Qu'est-ce que le fascisme?* (Co je fašismus?) (Paříž: Les Sept Couleurs, 1961). Z francouzštiny přeložil **Greg Johnson**, třetí část, *The Fascist Dream, Part 3*, vyšla anglicky na webu Counter-Currents Publishing 3. října 2013.